

Polityka rachunkowości + wzory do pobrania

Wydanie 8.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Posiadanie dokumentacji opisującej w języku polskim przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości jest obowiązkiem każdego podmiotu prowadzącego księgi rachunkowe, w tym jednostek sfery budżetowej. Polityka rachunkowości to zbiór reguł i zasad rachunkowości stosowanych w danej jednostce. Przyjęte zasady rachunkowości nie mogą być dowolne – muszą wynikać z przepisów prawa. Podstawowe zasady dotyczące tworzenia polityki rachunkowości zostały ustalone w art. 10 RachunkU. Regulacje te mają charakter ogólny i tylko wskazują, jakiego rodzaju informacje powinna zawierać polityka rachunkowości. Natomiast każda jednostka we własnym zakresie określa, jakie zasady – spośród dopuszczonych prawem – będzie stosowała.

W przypadku jednostek sfery budżetowej przyjęte ustalenia w polityce rachunkowości muszą być także zgodne z przepisami FinPubU i wydanymi na jej podstawie przepisami szczególnymi, spośród których najważniejsze jest RachBudżR. Jednostki prowadzące ewidencję organów podatkowych JST powinny także uwzględniać przepisy ZasRachPodR, a organy podatkowe podległe Ministrowi Finansów – wskazówki wynikające z zarządzenia MRiF z 28.12.2017 r. w sprawie zasad rachunkowości i planów kont dla organów podatkowych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w zakresie poboru i rozliczenia podatków, opłat, wpłat z zysku przedsiębiorstw państwowych, jednoosobowych spółek Skarbu Państwa oraz banków państwowych, a także innych niepodatkowych należności budżetowych, do których poboru, ustalania lub określania są uprawnione organy podatkowe (t.j. Dz.Urz. MRiF z 2021 r. poz. 139 ze zm.).

Tworząc politykę rachunkowości, jednostki sektora budżetowego uwzględniają także przepisy KlasBudżR oraz przepisy dotyczące sprawozdawczości budżetowej i sprawozdawczości z operacji finansowych. Na podstawie wskazanych aktów prawnych, odnoszących się do zasad rachunkowości jednostek sfery budżetowej, jednostki te powinny wybrać najbardziej odpowiednie dla nich rozwiązania. Konieczność stosowania w jednostkach sfery budżetowej regulacji FinPubU i przepisów wykonawczych do FinPubU spowodowała wprowadzenie określonych, specyficznych zasad, które muszą te jednostki przyjmować w polityce rachunkowości. O kształcie polityki rachunkowości decydują również wielkość jednostki oraz charakter jej działalności. Odmienne charakter każdej jednostki wymaga odpowiedniego przystosowania polityki rachunkowości – inna jest bowiem specyfika jednostki budżetowej, samorządowego zakładu budżetowego, urzędu gminy, starostwa, jednostki oświatowej czy jednostki realizującej zadania z zakresu pomocy społecznej.

Zgodnie z RachunkU ustalone w polityce rachunkowości zasady należy stosować w sposób ciągły tak, aby sprawozdania finansowe były porównywalne. W przypadku jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych zapewnienie ciągłości zapisów w polityce rachunkowości gwarantuje także właściwą jakość sprawozdań budżetowych i sprawozdań z operacji finansowych.

Należy też pamiętać, że każdorazowa zmiana przepisów, na podstawie których tworzona jest polityka rachunkowości, pociąga za sobą konieczność dostosowania jej do tych zmian.

Polityka rachunkowości jest też jedną z procedur wewnętrznych składających się na procedury kontroli zarządczej w jednostkach sfery budżetowej, a zatem powinna spełniać jej wymogi. Musi więc być przystosowana do rozwiązań przyjętych w danej jednostce oraz uwzględniać jej specyfikę, czyli zakres realizowanych przez nią zadań określonych w statucie.

W dokumencie ustalającym zasady (politykę) rachunkowości jednostka może także określić stosowanie pewnych uproszczeń, jeżeli mieszczą się w granicach prawa.

Celem niniejszej publikacji – przedstawiającej wskazówki na temat tego, co powinien zawierać każdy element polityki rachunkowości – jest ułatwienie jednostkom opracowania własnej polityki rachunkowości. Jak już wspomniano, każda jednostka musi opracować własną politykę rachunkowości, a niniejsza publikacja ma być pomocą przy jej przygotowywaniu.

Szczegółowo omówione zostały zasady ewidencji operacji gospodarczych na poszczególnych kontaktach, aby każda jednostka odnalazła tu sposób ewidencji zdarzeń gospodarczych występujących w jej działalności. Ponadto publikacja zawiera zasady wyceny składników aktywów i pasywów, wynikające z RachunkU i przepisów szczególnych, które są także elementem obowiązkowym polityki rachunkowości. W publikacji znajdują Państwo również informacje o możliwości korzystania z zasady istotności i uproszczeń w ustaleniach polityki rachunkowości oraz wskazania, jak dokonywać zmian w polityce rachunkowości. Przykładowy wzór zarządzenia kierownika jednostki ustalającego zasady (politykę) rachunkowości rozbudowano w stosunku do poprzedniego wydania publikacji. Również wszystkie rozdziały publikacji rozszerzono w stosunku do poprzedniego wydania i dostosowano do zmienionych przepisów. Opracowanie uwzględnia aktualne na moment wydania zmiany wprowadzone do przepisów bilansowych i przepisów wykonawczych do FinPubU.

W stosunku do poprzedniego wydania książka została uzupełniona m.in. o informacje dotyczące zmian wprowadzonych przez nowelizację RachunkU, nowe Krajowe Standardy Rachunkowości, stanowiska KSR oraz modyfikacje w przepisach podatkowych, które mają wpływ na ewidencję finansowo-księgową. W publikacji podane są rozwiązania w zakresie ewidencji VAT po centralizacji w JST, jak również sposoby księgowania płatności w ramach MPP zarówno w państwowych, jak i samorządowych jednostkach. Zasady księgowania zawarte w RachBudżR nie obejmują wszystkich operacji gospodarczych występujących w jednostkach sektora budżetowego, stąd niniejsza publikacja przynosi propozycje księgowania także nieujętych w przepisach prawa, a występujących w praktyce. W publikacji uwzględniono między innymi wytyczne Stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste w sprawozdaniach finansowych JST, a także w sprawie przekształcenia prawa wieczystego użytkowania tych gruntów w prawo własności oraz Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie rozrachunków z kontrahentami. Podane rozwiązania ewidencyjne nawiązują również do wyjaśnień Ministerstwa Finansów, opublikowanych na stronach Ministerstwa, bądź odpowiedzi udzielonych przez nie na zapytania Wydawnictwa.

Niniejsza publikacja zawiera zasady prowadzenia ewidencji księgowej dla państwowych i samorządowych jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych oraz dla budżetów JST.

Mieczysława Cellary

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl